

DZIENNIK URZĘDOWY

ces. i król. Komendy obwodowej w Wierzbniku.

Część VII. — Wydana i rozesłana dnia 28 grudnia 1915.

Treść: 89. Sprawy osobiste. 90. Dobrowolne zgłaszanie się osób przynależnych do Królestwa Polskiego do służby wojskowej w armii austriacko-węgierskiej. 91. Epidemia tyfusu plamistego. 92. Ceny najwyższe za jaja i gęsi. 93. Obniżenie ceny za najem pługa motorowego. 94. Ceny za oliwę i smary. 95. Zabudowania i przynależności, będące pierwotnie rosyjską własnością rządową. 96. Ruch kolejowy dla osób cywilnych na linii Lublin — Lubartów, Lublin — Chełm. 97. Zakaz przewozu towarów nocną porą. 98. Rozporządzenie dotyczące użycia jarej pszenicy i jarego żyta. 99. Kary. 100. Wezwanie. 101. Listy gończe.

89.

Sprawy osobiste.

Pan c. i k. pułkownik Elias Paliczka został zamianowany komendantem obwodu wierzbńskiego i objął kierownictwo obwodu.

90.

Dobrowolne zgłaszanie się osób przynależnych do Królestwa Polskiego do służby wojskowej w armii austriacko-węgierskiej.

W myśl rozporządzenia Naczelnego dowództwa armii (Naczelnaj etapowej komendy) z 16. listopada 1915 M. V. Nr. 100.778, nie należy odtąd rozkazu Op. 86.577 dotyczącego dobrowolnego zgłaszania się osób przynależnych

do Królestwa Polskiego i do sąsiednich okupowanych krajów zastosowywać poza obrębem c. i k. wojskowej generalnej gubernii w Lublinie.

91.

Epidemia tyfusu plamistego.

W Lublinie wybuchł tyfus plamisty wśród biednej, głównie żydowskiej ludności i przybrał w ostatnich dniach większe rozmiary.

Tyfus plamisty jest chorobą bardzo zaraźliwą, objawia się w 14 dniu po zarażeniu się dreszczami i podwyższoną temperaturą do 39—40 stopni, oraz wysypką na całym ciele, przeważnie w 5-tym dniu choroby.

Choroba trwa około 2—3 tygodni, a wynik jej jest w 60% wypadkach śmiertelny.

Zarazki tyfusu plamistego nie są dotychczas zbadane, doświadczenie jednak wykazało wielką zaraźliwość.

Zakażenie występuje:

1) przez robactwo (wszy, pchły, pluskwy), które przejmują zawarte we krwi chorego zarazki i przez ukąszenie przenoszą je na zdrowego człowieka;

2) następnie przez przebywanie w pokojach, gdzie się znajdują chorzy na tyfus plamisty;

3) przez dotyknięcie osób chorych na tyfus plamisty i przedmiotów używanych przez chorych.

Niebezpieczeństwu zakażenia sprzyja w wysokim stopniu nieczystość ubikacji, odzieży, bielizny, dalej przebywanie w nieczystych, źle wietrzonych i obficie odwiedzanych gospodach, szynkach i t. p.

Ponieważ w obwodzie iłżeckim, a mianowicie w Iłży, Wąchocku i Starachowicach zdarzyły się sporadyczne wypadki tyfusu, przeto w celu zapobieżenia dalszemu rozszerzaniu się tej choroby, zarządza się, aby w tych domach, w których tyfus plamisty wybuchł lub w przyszłości wystąpi, naczelnik gminy, względnie sołtys, przy równoczesnym współdziałaniu żandarmerji uwidocznili to na przedniej części budynku mieszkalnego przy wejściu przez wywieszenie dokładnych napisów w języku niemieckim i polskim.

Żandarmerya otrzymuje co do tego polecenie ścisłego uważania i kontroli, aby te napisy nie zostały rozmyślnie i samowolnie usunięte, celem uniknięcia dalszej kontroli.

Domownicy i krewni osoby podejrzaney o chorobę tyfusu, tudzież naczelnicy gmin i sołtysi są pod osobistą odpowiedzialnością obowiązani o wystąpieniu tej choroby natychmiast donieść najbliższemu posterunkowi żandarmerji, który ze swej strony bezzwłocznie ma poczynić konieczne zarządzenia, celem zapobieżenia rozszerzaniu się choroby, i równocześnie donieść o tem Komendzie obwodowej w Wierzbniku.

Ceny najwyższe za jaja i gęsi.

Ażeby powstrzymać postępującą z dnia na dzień drożyznę jaj i gęsi, ustanowiła c. i k. Naczelną Komendę etapową armii rozporządzeniem z dnia 18. listopada 1915 M. V. Op. № 107985 cenę najwyższą na jaja i gęsi, a mianowicie:

Za 1 jajo 10 (dziesięć) halerzy;

Za 1 gęś 6 (sześć) koron.

Po wyższej cenie nikomu bezwarunkowo nie wolno jaj i gęsi ani sprzedawać ani kupować.

Przekroczenia tego rozporządzenia będą karane po myśli rozporządzenia c. i k. Naczelniej Komendy armii z dnia 15. września 1915 № 38 Dz. Rozp. (o środkach karnych za podbijanie cen).

Dochodzenie i karanie należy do urzędnika sędziowskiego c. i k. Komendy obwodu, delegowanego do tego przez c. i k. Komendanta obwodu.

Ukarany zostanie z całą bezwzględnością nie tylko ten, kto wyższej ceny żąda, lecz także ten, kto wyższą cenę płaci.

Oprócz tego towar przypadnie bezwarunkowo wskutek konfiskaty i zostanie sprzedany przez publiczną licytację na rzecz funduszu ubogich.

Przeciw spekulacyjnemu wykupywaniu, zatrzymywaniu towaru i odmówieniu sprzedaży mimo dostatecznych zapasów, postępować się będzie w ten sposób, że cały nagromadzony towar zostanie zabrany i sprzedany publicznie po niższych cenach, a to po 6 halerzy za jedno jajo i po 4 korony za jedną gęś.

C. i k. Komenda obwodowa w Wierzbniku podaje to do wiadomości wszystkich urzędów gminnych w obwodzie z poleceniem jak najdokładniejszego ogłoszenia we wszystkich wsiach i przysiółkach do poszczególnej gminy należących, przez rozlepienie w najbardziej uczęszczanych miejscach publicznych, nadto w sposób dotychczas zawsze praktykowany oraz do wiadomości wszystkich c. i k. posterunków żandarmerji i straży skarbowej do dopilnowania.

93.

Obniżenie ceny za najem pługa motorowego.

C. i k. Wojskowa generalna Gubernia obniżyła z powodu spadku ceny benzyny, cenę za wynajem pługa motorowego na 16 koron od morgi.

94.

Ceny za oliwę i smary.

Oliwę i smary można zamawiać w c. i k. Komendzie obwodowej w Lublinie i w c. i k. Komendzie obwodowej w Jędrzejowie.

Ceny loco Lublin:

Oliwa	— 148 koron	} za 100 kg.
Tłuszcz Tavota	— 140 koron	

Ceny loco Jędrzejów:

Oliwa	— 150 koron	} za 100 kg.
Tłuszcz Tavota	— 145 koron	

Wzywa się wszystkich potrzebujących powyższych smarów do ruchu maszyn rolniczych, by jak najrychlej zapotrzebowanie swoje podali c. i k. Komendzie obwodowej w drodze komitetów obywatelskich, a to celem hurtownego zamówienia dla całego okręgu.

95.

Zabudowania i przynależności, będące pierwotnie rosyjską własnością rządową.

A.) Wszystkie budynki, znajdujące się w obwodzie łżeckim, strzelnice i miejsca przeznaczone do ćwiczeń, które są własnością rządową rosyjską, względnie dzierżawione przez rosyjski rząd dla celów wojskowych, następnie

B.) te budynki, które służyły innym gałęziom rosyjskiej administracji (a więc nie celom wojskowym, lecz rosyjskiej politycznej, skarbowej administracji i tp. mają być natychmiast spisane przez naczelników gmin i odnośne wykazy przedłożone c. i k. Komendzie obwodowej w Wierzbniku.

Wykazy te muszą zawierać:

- a) miejsce (położenie) tudzież krótki opis danego budynku;
- b) pierwotne i obecne przeznaczenie budynku (pierwotnie przez Rosyan);
- c) wzmiankę, czy te budynki niewątpliwie stanowią własność rządową rosyjską, czy też tylko były dzierżawione przez rosyjski rząd administracyjny.

Przy tych ostatnich należy pozatem wykazać:

- 1) czas trwania kontraktu najmu;
- 2) czasokres, do którego czynsz najmu został zapłacony przez rosyjską administrację.

Do wykazów należy wedle możliwości dołączyć plany, w braku tychże dołączyć zwyczajne rysunki sytuacyjne i szkice (kreskowane).

Małe budynki tudzież domy gajowych, drożników i tp. mają być liczbowo podane.

Sołtysi, proboszcze i właściciele dóbr są obowiązani w ten sposób pomagać naczelnikom gmin przy układaniu tych wykazów, że mają ze swej strony podać naczelnikom gmin, sposobem wyżej wyszczególnionym, budynki, znajdujące się w danej miejscowości, względnie w obrębie probostwa lub na obszarze dworskim.

Zatajenia będą surowo karane.

96.

Ruch kolejowy dla osób cywilnych na linii Lublin—Lubartów, Lublin—Chełm.

Od 25. listopada 1915 podjęto na przestrzeni Lublin—Lubartów prywatny ruch osobowy a nadto i ruch towarowy.

W tym samym dniu otwartą została przestrzeń Lublin—Chełm dla ruchu osobowego i dla ograniczonego przewozu środków aprowizacyjnych tylko w ładunkach wagonowych.

97.

Zakaz przewozu towarów nocną porą.

Z uwagi na powtarzające się wypadki tajnego i niedozwolonego wywozu towarów z ob-

wodu Iłżeckiego nocną porą, zakazuje się odtąd bezwarunkowo wszelkiego przewozu towarów między godziną 8-mą wieczór, a 6-tą rano.

Przez niniejsze zarządzenie nie ogranicza się wprawdzie koniecznego ruchu osobowego nocną porą, jednakże nie należy go nadużywać dla niedozwolonego wywozu towarów.

Żandarmerya, straż skarbową, jakoteż wójtowie, sołtysi i stróże nocni są obowiązani zatrzymać każdy wóz ciężarowy, jadący po godzinie 8-mej wieczór, i przekonać się, czy na nim nie znajdują się towary, przeznaczone na wywóz z obwodu.

Przekraczających powyższe zarządzenie należy przytrzymać i odstawić celem ukarania do c. i k. Komendy obwodowej, która wobec winnych bezwzględnie postąpi.

98.

Rozporządzenie dotyczące użycia jarej pszenicy i jarego żyta.

Nasienie jarej pszenicy i jarego żyta, które do zasiewów na wiosnę 1916 na własnym gospodarstwie nie będzie użyte, ma być przez właścicieli bezwarunkowo odstawione do wojskowych magazynów zbożowych, przyczem ma być wyraźnie oznaczone jako jare nasienie.

Wójtowie przedłożyli już wykazy co do nasienia zbóż jarych.

Na podstawie tych wykazów mają teraz obowiązek przypilnować, by niniejszemu rozporządzeniu zadość się stało.

99.

K a r y.

I.

Prawomocnym wyrokiem c. i k. Sądu wojkowego jako doraznego w Końskich z 15. listopada b. r. został Bolesław Kwieciński z Jedliśka

powiat Radom, uznany winnym zbrodni morderstwa po myśli § § 413, 414:4 wojsk. ust. karnej, popełnionego w ten sposób, że dnia 27. października 1915 w Szydłowcu w towarzystwie kilku obecnie zbiegłych osób, w chwili gdy jako podejrzany o rabunek miał być wraz z tamtymi ujęty przez żandarmeryę, a zbiegli jego towarzysze, chcąc udaremnić swe ujęcie w zamiarze zabicia zamordowali żandarmów Grzegorza Molnara i Józefa Svatika, — Kwieciński również w takimże zamiarze, przykładając rękę do czynu przeciw Svatikowi, czynnie współdziałał i zato został skazany na śmierć przez powieszenie.

II.

Prawomocnym wyrokiem sądu wojkowego c. i k. Komendy obwodowej w Wierzbniku z 29/XI 1915 zostali handlarze Dawid Wassermann z Chotczy i Chaskel Kestenberg z Gniazdkowa, powiat Iłża, uznani winnymi występku po myśli § 568 wojsk. ust. karnej, popełnionego przez to, że

a) Dawid Wassermann 28. października 1915 w Chotczy, nadrespicyenta straży skarbowej Jana Strauba, a zatem w publicznej służbie stojącego funkcyjonyusza, podarunkiem pieniężnym w kwocie 100 K. do naruszenia obowiązku służbowego przez wypuszczenie 4 krów, które w myśl odnośnego rozporządzenia Komendy obwodowej zostały skonfiskowane, dalej przez przyrzeczenie płacy miesięcznej w kwocie 100 K. do stroniczości a mianowicie do zezwolenia na sprzeczny z przepisami wywóz bydła z obwodu Iłżeckiego nakłonić usiłował,

b) natomiast Chaskel Kestenberg, że w tymże samym czasie i miejscu przez poradę czyn karygodny wywołał, a przez rozmyślne dostarczenie środków przyczynił się do tym pewniejszego dokonania czynu, — zaco Dawid Wassermann został zasądzony na 3 a Chaskel Kestenberg na 2-miesięczny areszt garnizonowy.

Ten stosunkowo łagodny wymiar kary nastąpił głównie ze względu na zakorzenione dołd w okupowanych prowincjach zwyczajepretekupstwa.

Zwraca się jednak uwagę ludności tutejszego obwodu, że powtarzające się w przyszłości wypadki przekupstwa będą karane z bezwzględną surowością.

100.

Ogłoszenie.

U Stanisława Czajkowskiego z Dąbrówki Daniszowskiej i u Piotra Loska w Śląsku skonfiskowano u każdego z nich konia i wóz gospodarski, pochodzące wedle wszelkiego prawdopodobieństwa z kradzieży.

Jeden z tych koni jest ogier 4-letni, srebrno siwej maści, średnio duży z krótko obciętych ogonem, drugi 6-cioletnia kasztanowata klacz z srebrno siwą grzywą i również krótko obciętych ogonem.

Jeden wóz sporządzony jest na dwa, a drugi na jednego konia.

Zaprzęgi te skradzione zostały prawdopodobnie w okolicy Radomia, gdyż zostały przywiezione z Radomia przez Franciszka Suskiego, Józefa Pawłowskiego i Adolfa Borowca do siostry Franciszka Suskiego Łucyi Wolskiej w Śląsku i tam sprzedane.

Skonfiskowane konie znajdują się w przechowaniu u sołtysa Franciszka Kolendy w Lipsku, wozy natomiast na posterunku żandarmeryi w Lipsku.

Zgłaszającym się prawnym właścicielom tych koni i wozów należy polecić, aby dla wylegitymowania się i wykazania swego prawnego roszczenia zgłosili się w sądzie wojсковym c. i k. Komendy Obwodowej w Wierzbniku.

*Sąd wojсковy
c. i k. Komendy Obwodowej
w Wierzbniku.*

101.

Listy gończe.

I.

1) Wincenty Bzinkowski w Majkowie, gmina Wąchock, urodzony, prawdopodobnie tamże przynależny, małego wzrostu, silnie zbudowany, twarz piegowata, blond włosy, bez zarostu, odziany w jasne żakietowe ubranie i

2) Maryanna Bzinkowska, żona powyżej opisanego, wątła, ciemno błęd włosy, gadatliwa, są silnie podejrzani o popełnioną kradzież krowy w nocy z 18. na 19. października r. b. na szkodę Teodory Duda w Majkowie.

Uprasza się wszystkie Komendy obwodowe i władze bezpieczeństwa, aby śledziły za zbiegłymi obwinionymi, w razie przyłapania ich przyaresztowały i odstawiły do najbliższego właściwego sądu wojkowego.

*Sąd wojсковy c. i k. Komendy obwodowej
w Wierzbniku.*

II.

Przy końcu sierpnia 1915 zrabowano w Kujawach, gminy Górki, na szkodę Józefa Iskry 34 ruble i zamierzano też Maryannę Cheć obrażać, przyczem ostatnia została przez sprawców zgwałconą.

Jako sprawca jest bardzo podejrzany Józef Wrona, który uciekł i odszukać go nie można.

Józef Wrona liczy około 20 lat, jest średniego wzrostu ale silnej budowy, blondyn, ma małe czerwone wąsy, wąskiej twarzy, o zdrowym wyglądzie, ubrany był w krótki ciemny paltot, a również był odziany w kapelusz i buty.

Pochodzi z Zawichosta, obwodu Opatowskiego, ożenił się w Zimnej Wodzie, gminie Wiśniowa, obwód Sandomierski, i tamże jest zamieszkały. Obecnie włóczy się w sąsiednich miejscowościach koło Iwanisk, Konar i Kujaw.

Wzywa się wszystkie komendy, władze i organy bezpieczeństwa aby poszukiwały za

zbiegłym oskarżonym, a wraz z przydybania, aby go przyaresztowały i do c. i k. Sądu obwodowego w Sandomierzu odstawiły.

Sandomierz, dnia 26 listopada 1915.

III.

W nocy z dnia 5./XI na 6./XI 1915 ukradli Józefowi Marcowi w Dorominie z jego niezamkniętej stajni nieznanemu sprawcy 2 konie o wartości 800 koron, i tak:

1) jednego 13-letniego gniadosza z centkowaną głową.

2) jednego 1-letniego kasztana z gwiazdą na głowie.

Opis sprawy jest nieznanym.

Wzywa się wszystkie komendy, władze bezpieczeństwa i organy do śledzenia za nieznanym przestępcą, do uwięzienia w razie jego ujścia i dostawienia c. i k. Sądowi obwodowemu w Sandomierzu.

C. i k. Komendant obwodu

ELIASZ PALICZKA

Pułkownik.